

Regionala utvecklingsnämnden

Styrdialog, 2023-09-26

Regionala utvecklingsnämndens uppdrag utgår från

Reglemente fastställt av regionfullmäktige

Särskilda uppgifter såsom ansvar för:

- Det regionala tillväxtarbetet
  - Ta fram strategier, program och planer för att samordna och utveckla det regionala tillväxtarbetet i länet
  - Besluta om vissa statliga medel för regional utveckling
  - Analysera, följa upp resultat och effekter av utvecklingsarbetet i länet
  - Utse representanter i regionala, nationella och internationella organisationer
  - Ansvara för andra tillkommande regionala uppgifter från stat eller RF/RS
  - Samordna processer kopplade till samhällsbyggnad och planering
  - Ansvara för kollektivtrafiken i länet

Verksamhetsansvarig för:

- Digitalisering – förverkligande av nationella strategier utifrån regionala och lokala förutsättningar
- Externa relationer – påverkans- och främjandearbete
- Näringslivsutveckling och regionala innovationssystem
- Regional kulturverksamhet
- Tillväxtpolitik, analys och samhällsbyggnad
- Kollektivtrafik – kollektivtrafikmyndighet
- Utbildning och kompetensförsörjning i Västerbottens län

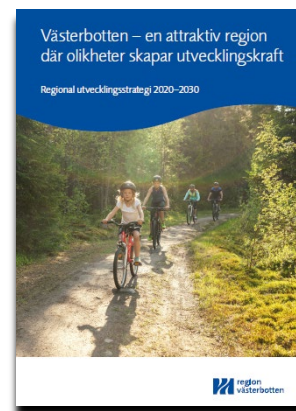
Utöver:

- Utöva ägarrollen i de bolag vars verksamhet faller inom RUNs hemvist

Regionplan – beslutad av regionfullmäktige, mål som riktas till nämnd, uppdrag

Regional utvecklingsstrategi (RUS)

Reglering av det regionala utvecklingsansvaret

Lag (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar,

Förordning (2017:583) om regionalt tillväxtarbete (fördjupande anvisningar om hur)

Årliga villkorsbeslut med uppdrag och erbjudanden

- Fastställa strategi för länets utveckling (RUS)
- samordna insatser för genomförandet,
- Besluta om användningen av vissa statliga medel för reg tillväxtarbete
- Uppgifter inom EUs strukturfondsprogram
- Upprätta och fastställa länsplan för regional transportinfrastruktur
- Samverka med länsstyrelse, andra berörda statliga myndigheter, länets kommuner
- Samråda med berörda organisationer och näringslivet i länet

Styrande för nämndens uppdrag och verksamhet kommande period

Regionplan 2024 – att fastställas av regionfullmäktige 21-22 november

Regionstyrelsens arbetsutskott 10 oktober	Beredning av förslag
Regionstyrelsen 24 oktober	Beredning av förslag
CSG (centrala samverkansgruppen) 23 oktober	Information
Regionfullmäktige 21-22 november	Beslut

Regional utvecklingsstrategi för Västerbottens län (RUS) – fastställd av regionfullmäktige,

uttrycker länets gemensamma ambitioner och vägledande för aktörer inom alla sektorer

Tre inriktningar genomsyrar RUS:

- Sammanhållen region
- Jämlik och jämställd inkludering
- Föregångare i omställning

Sex prioriteringar

1. Västerbotten – en nytänkande och smart region
2. Västerbotten – en region med platsbaserad hållbar näringslivsutveckling
3. Västerbotten – en nära tillgänglig region
4. Västerbotten – en region med hållbara livsmiljöer att bo, verka och leva i
5. Västerbotten – en hälsofrämjande region
6. Västerbotten – en region rik på kompetenser

Utöver detta en mängd strategier, agendor, planer

Regionala utvecklingsnämndens budget - och förmering av budgetmedel

Det regionala utvecklingsarbetet skapar förutsättningar för kraftfull tillväxt och ökade skatteintäkter i länet.

- Kostnadsbudgeten för regional utveckling utgör cirka 4 procent av Region Västerbottens totala budget.
- Det finns dels en tilldelad budgetram inom Region Västerbotten (RV), dels olika typer av externa medel som RV disponerar alternativt förmedlar för att finansiera investeringar och regionala utvecklingsinsatser som görs av andra.
- Externa finansieringskällor till det regionala utvecklingsarbetet: länets kommuner, Kulturrådet, Kammarkollegiet och direkta erbjudanden om statliga uppdrag. Därtill finns möjlighet att ansöka om olika typer av projektmedel, från EU och från nationell nivå, men då förutsätts oftast någon form av medfinansiering. Verksamhetens basbudget har därför stor betydelse för tillgången till externa medel - en förmering sker av tilldelad budgetram från RV.
- Kollektivtrafiken
  - Planeringsförutsättningar för kollektivtrafiken antas årligen av regionfullmäktige.
  - Utifrån planeringsförutsättningarna för kollektivtrafiken tas fram en kollektivtrafikplan för perioden med en trafikbeställning för nästkommande år, planen beslutas i regionala utvecklingsnämnden
  - Utifrån kollektivtrafikplanen och dess beställning tar Länstrafiken och Norrtåg fram budgetar, som ligger till grund för Region Västerbottens anslagsnivå för kollektivtrafiken.
  - Pandemin och sedermera kriget i Europa med kostnadsökningar vad gäller drivmedel har skapat osäkerhet kring resandeutvecklingen, resandemönster och kostnadsutveckling.

Planeringsförutsättningar 2024-2027, kompl bilaga:

Beslutade åtgärder

- För RS, HSN och RUN – minskning av administrativa kostnader med 100 miljoner kronor

Nämns även

- Anställningsstopp för administrativa tjänster har införts
- Minskade inköpskostnader genom införande av styrd inköpsprocess och standardsortiment
- Genomlysning av primärvårdsbeställningen och drift
- Översyn av priser och drivmedel i kollektivtrafiken
- Åtgärder för att möjliggöra ökat öppethållande av vårdplatser. Osäkra faktorer: kompetensförsörjningen samt införandet av Cosmic

Förslag till ytterligare åtgärder som redovisas i bilaga:

- Minska investeringsutgifter (200 mkr)
- Ökade patientintäkter (20 mkr) i primärvård samt öppna specialiserade vården från 200 kr till 300 kr
- Indexuppräknings 2024 (3 mkr): att inte räkna upp index för folkhögskolestyrelsen, patientnämnden, revisionen och de politiska ramarna beräknas ge cirka 3 mkr i minskade kostnader

Sammanfattning åtgärder	
	Mkr
Utgångsläge underskott	-700
Beslutade åtgärder	100
Förslag ytterligare åtgärder	
Minska investeringsutgifter	200
Ökade patientintäkter	20
Indexuppräknings	3
Summa beslutade och föreslagna åtgärder	323
Kvar att åtgärda	-377

Uppdaterat förslag till budget 2024–2027

Resultatbudget - förslag (minskad investeringsplan)

<i>LPIK exkl. läkemedel april 2023</i>					
	6,8%	4,1%	-0,8%	1,7%	
Resultatbudget	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Verksamhetens nettoram	-9 945	-10 395	-10 574	-10 975	-11 323
<i>budgeterad nettokostnadsutveckling</i>	6,3%	4,5%	1,7%	3,8%	3,2%
Skatteintäkter	7 655	7 954	8 323	8 698	9 025
Generella statsbidrag	2 403	2 551	2 551	2 587	2 628
Summa skatter och statsbidrag	10 058	10 505	10 874	11 285	11 653
<i>- utveckling skatter & statsbidrag</i>	1,9%	4,4%	3,5%	3,8%	3,3%
Verksamhetens resultat	113	110	300	310	330
<i>Procent av skatter & statsbidrag</i>	1,1%	1,0%	2,8%	2,7%	2,8%
Finansiella kostnader	-597	-669	-298	-231	-320
Finansiella intäkter	160	170	180	190	200
Summa finansnetto	-437	-499	-118	-41	-120
Resultat inklusive finansnetto	-324	-389	182	269	210
<i>Procent av skatter & statsbidrag</i>	-3,2%	-3,7%	1,7%	2,4%	1,8%

- Hänsyn har tagits till den föreslagna reduktionen av investeringsutgifterna med 200 miljoner kronor per år
- Budgeterat resultat 2024 är oförändrat men för åren 2025–2027 har resultatnivån sänkts jämfört med tidigare förslag i planeringsförutsättningarna.

Med föreslagen budget kan de lägre investeringsutgifterna finansieras med egna medel och ett positivt resultat uppnås från och med 2025.

För att återställa prognosticerade negativa balanskravsresultat, inom kommunallagens krav på tre år, krävs dock ett väsentligt högre resultat för åren 2025–2027.

Stora utmaningar

- Vid DÅ 1 2023 prognosticerades underskott motsv 51 miljoner vid årets slut, vid DÅ 2 2023 prognosticeras underskott motsv 41 miljoner vid årets slut.
- Kollektivtrafikbolagen Norrtåg och Länstrafiken i Västerbottens budgeterade behov av driftbidrag uppgick till 47 miljoner kronor mer än vad Region Västerbotten budgeterat för år 2023. Detta innebar ett utgångsläge vid 2023 års början där det krävdes åtgärder på 47 miljoner kronor för att nå en budget i balans.
- Vad gäller kostnadsutvecklingen inom kollektivtrafiken, så är det i stor utsträckning avhängigt faktorer där regionala utvecklingsnämnden saknar rådighet och möjlighet att väsentligen påverka kostnadsutvecklingen för exempelvis drivmedel i vart fall på kort sikt.
- Regionala utvecklingsnämnden har vidtagit åtgärder under 2023 för att möta kostnadsutvecklingen inom kollektivtrafiken.
- Beslut om att kostnadsbesparande åtgärder motsvarande 8 mnkr har fattats.
- Beslut om åtgärder vid regionala utvecklingsnämndens sammanträde 28 september.

Inför 2024:

- Minskning av regionala utvecklingsnämndens budgetram med 8 mnkr jämfört med tilldelad budgetram inför 2023 (minskning av administrativa kostnader)
- Anställningsstopp för administrativa tjänster - påverkar regionala utvecklingsnämnden i dess helhet
- Översyn av priser och drivmedel i kollektivtrafiken

I kompletterande bilaga framgår även indexuppräkning 2024 (3 mkr) att inte räkna upp index för folkhögskolestyrelsen, patientnämnden, revisionen och de politiska ramarna

Stor samhällsomställning i norra Sverige med en nyindustrialisering som medför möjligheter och utmaningar

Betydelsen av samverkan om regional utveckling med länets kommuner

Utbildning och kompetensförsörjning av avgörande betydelse för den regionala utvecklingen och för möjligheterna att hantera den demografiska utmaningen.

Behov av utvecklade former av samverkan på lokal, regional, nationell och internationell nivå

Stora ekonomiska utmaningar de närmsta åren – och därefter?

Regionala utvecklingsmedel förmerar resurser för länets utveckling – därigenom stärks förutsättningar för en långsiktigt hållbar välfärd i Västerbotten.

Långa planeringshorisonter – förutsättningarna för Västerbottens regionala utveckling efter 2028 läggs nu i det påverkansarbete som sker för att påverka utformningen av de kommande programmen efter 2028.

Stora inomregionala skillnader i förutsättningar, behov, utmaningar och möjligheter: infrastruktur, utmaningar kopplat till bygg

Ordförandeskap i strukturfondspartnerskapet för det regionala programmet för Europeiska Regionala Utvecklingsfonden (ERUF) och de regionala handlingsplanerna i det nationella programmet för Europeiska socialfonden+

Gas eller bromsa?

På lite längre sikt

- **Grad av påverkan av EUs nya sammanhållningspolitik och de nya programmen som Västerbotten omfattas av** – andelen EU-medfinansiering för projekt inom vissa program har minskat från 50 procent till 40 procent, vilket bedöms öka anspråken på regional finansiering
- **Grunden för den kommande programperioden efter 2028 läggs nu**
- **Säkerhetspolitisk påverkan** – NATO-ansökan, infrastruktur, öst-västlig utvidgning
- Variationen i de inomregionala förutsättningarna och behoven behöver synliggöras i alla sammanhang, inte minst internationellt, inom EU för att skapa förståelse och kunskap om Västerbotten.
- Insatser för samordning och ökad samverkan med länets kommuner avseende **regional/rumslig planering** sannolikt en allt större fråga
- **Västerbotten som ett attraktivt län, där man vill leva och vistas i för en längre eller kortare tid.**

I återkopplingsrapporten lyfts

- En hållbar regional utveckling för hela länet
- Ett uppdrag som fullgörs tillsammans med andra
- Samverkan med länets kommuner om regional utveckling i genomförandet av det regionala utvecklingsuppdraget – Västerbottens modell

- **Regional finansiering förmerar resurser:**

Region Västerbottens dubbla roller – dels en roll som finansiär av investeringar i hållbar regional utveckling, dels som utförare genom att tillsammans med andra driva förändrings- och utvecklingsarbeten med stöd av extern finansiering

- **Omställning som saknar historisk jämförelse**
- **Utbildning, arbetsmarknad och kompetensförsörjning** – Region Västerbotten har en tydligare roll sedan 2022.
- **Västerbotten som platsen för ett gott liv** – hållbara och attraktiva livsmiljöer
- **En ny säkerhetspolitisk situation:** rådighet, infrastruktur, stärkt beredskap och resiliens

- **Rusta för framtidens lösningar och utmaningar:** Digitalisering och nyttjande av tekniska lösningar, innovationer, digital delaktighet, samverkan
- För att **stärka näringslivets konkurrenskraft och länets attraktivitet** ska fortsatta insatser ske för att underlätta för företagsetableringar och attrahera investeringar för en hållbar regional utveckling i hela länet, samt stödja företag i att nå ut på den internationella marknaden.
- Västerbotten som en möjlig **föregångare i omställning**
- **Kollektivtrafik och infrastruktur i Västerbotten** – binder samman länet och omvärlden, skapa goda förutsättningar för länets invånare att kunna arbeta, utbilda sig, ta del av vård och samhällsservice samt kunna resa på fritiden. Samverkan med kommuner och andra aktörer inom länets kollektivtrafiksystem en förutsättning för att nå de miljömål som gäller för Västerbottens län
- **Ansvar för länets samlade infrastrukturplanering:** möjliggöra för länet att vara en föregångare i omställningen till fossilfria gods- och persontransporter, och stödja ökad tillgänglighet och regionförstoring. Öst-västliga transportstråk av ökad betydelse
- **Övergripande stöd och strategisk utveckling** – strategier och agendor som stödjer det regionala utvecklingsarbetet och samlar aktörer, fortsatt fördjupa och utveckla omvärldsbevakning och analys i ett flernivåperspektiv, fortsatt utveckla ägarstyrning